

304
—
79

304 А - 79 Отрывки из различных сочинений по исламу.

304-79

Мамаев

Маамит

с. Верошилов

с/х Уава

Тыский р. д.

пенсия 1898 г. р. д.

اول سبیدین آتش او چه کیردیم بره بر فرصت ده او جام ایچره تیکور دیلار	میش منک فرشته لایغیل کبیری جنازه سین او قوب یردین کوتار دیلار
--	--

روحین آلیب علین غنه کیر کوزدی لار

اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا

منکر کیرمین زک دیب سوال سیدلی اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا	آفتد ایر آستید لحن سیدلی ارسلان بابام اسلامی دین خیر یردی
---	--

نهی منکر قیلغان لار نه حسرت قیلغیل

اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا

حکمت ایت دین باش لار یغنه نوسا چیلدی اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا	بکز یمده بکز یاندین بول آچیلدی بحمد آتیه یرمغان می ایچوردی
--	---

یرمغان حق مصطفی بئیک بیلنیک

قیده بار سنک دصفین ایتیغیم قیلنیک

اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا تبرکد یب آلیب بوردی تولدین قولغنه	مصطفی غه ایت بولنیک تولغان مادیم توغرمی بولغنه
---	---

قوانا دیم بوسوز لار غنه قانچیم بولغنه

اول سبیدین آتش او چه کیردیم برکا

خواجده لیکنه بنا قوب واسبیدین آتش او	اعلان بولدونک قل خواجده سیدین بولد قانسنک ای حسرت
---	--

حکمت

مد دیدم شیطان منیدین براق قاجمی بای و هوس ما، و من لیک تو بای

اون او یکجده بود بر لانه کور ووم منا

اون او چوم ده نفس هو اولو لعه الیم

نفس شایغیه یوز سنیک بلا قراب الیم تکبره سیرکا اوروب با سبب الیم

اون تور توده نغراق صفت بولدوم منا اولن شیمه حور و غلمان قرشو کبلدی

باشین اوروب قول قاوشور و ب تعظیم قلدی

فردوس آتلیخ خنتی دین محض فیکدی

دیدار او چون برجه سینی تو بدوم منا اون آیتند برجه روح اولوشن سیردی

بی بی سیرغه مبارکدیب آدم کیلدی فرزندیم دیب بو نوم و قوجب کونکوم آدی

اون شیمه تر کستانده تور دوم منا

اون سکرده جلین برله شارب ایتیم

ذکرین ایتیب حاضر توروب کوبیم شیمه روزی قیلدی حنت کیریم

حق مصطفی جمال لاین کور دوم منا اون تو فوزه تمیش مقام خرد

ذکرین ایتیب کج ونا شیم طاہر بولدی

فیتده بارسم خضر با بام حاضر بولدی

اغاث می ایچوردی تو بدوم منا باشیم بی بکر مه کا اوتدیم

خدی متین تسلیم نام دنیا ده کی قورت و قوشلا قیلد ایللاه

اول سیدر نه یاوق بولدوم منا

مؤمن ابرر کنت ایشتم بغلاماید

دینت مضمونی فی الکلام

دوب حقه سوزا

قل خواجه اسمد پاشنيک تي بکره بر
قيامت کون غضب قبله برسيم قادر

نه قيلغاي سين کنه لارنيک تاغدين آغيز
يادو پستلاريم نجوک جواب آغوم مننا

حکمت

خوس غايب دين ندا ائيب لى قولايغچه
جسمه بزرک بغليلب منکا انعام بردى

اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا
اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا

من بکره اي پاشنده فنا بولدوم
مهرسم بولوب حين درد ليکده و ابولدوم

بلغان عاشق حين عاشق غه کوا بولدوم
اي دو پستلاريم پاشيم تي بکره اوج

اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا
بلغان دعوا طاعت لاريم برچه سي پوج

قيامت کون نه قيلغاي من برهينه لوج
اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا

به تورغچه کيردريم حق دين سراق پاي
نيمده بغليلب ورونک بوزنيک تيا

آختر لغنه بارور بولسام بارموير
اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا

جنارم نزارقه سبدين تاش لار تنيک
اياغيمدين تو توب سودراب کونغا ايلتنيک

قللوق قيلدنيک ديب باخچيب تنيک
قيل بلان پاشيم تي بکره تنيک

اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا
سبحان ايكام ذکر او رک تيب کونگه پوني تيش

کوکسودا کي گره لاريم سن اوزنيک تيش
اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا

اول سبدين حقه سيغنيب کيلدريم مننا

يادو اوجون غوغا قيا

استانیه سین سیتا نیبان ایزین او بستم	هر سر کوردوم برده برله بو کوب یا بستم
من کیرمه کیز یا شده عاشق بولدوم	اول سبیدین حقه سیغنیب کبیلیم منا

جان دین کجیب محنت تاتیب صادق بولدوم
اندین سو نکره درکاس پیغنه لایق بولدوم

برکم او توز یا سغنه کیردیم حالیم خراب	اول سبیدین حقه سیغنیب کبیلیم منا
اول سبیدین حقه سیغنیب کبیلیم منا	عشق بولک بولالایم من مثل تراب

او توز یا سده او تون قیلیب کویدریلا
اول سبیدین حقه سیغنیب کبیلیم منا

کوکسونکدر کی چقان آهینک کو کغنه تیار	قل خوج خیمد نیا تو سنک اشینک بیتیا
اول سبیدین حقه سیغنیب کبیلیم منا	جان برارده حق مصطفی قولونک تو تاسرا

حکمت

حق عقیقنی کونکوم ایجره پالدی دوستلا	ناکھان توروریم ده متوع نزرک
مدد قیلیب ایلکیم تو توب آلدی دوستلا	خضر بابام حاضر توروب لطف ایلبابان

او توز برده خضر بابام می ایچوردی
وجودیدین غسرا زیل غحق قاچوردی

اندین سو نکره حق بولیفه پالدی دوستلا	سودا قیلیم یازوق لایم حق کچوردی
بنده لیک نه فسبول قیلیم قارارمان	ایکی باش نه تی حقدین فرمان

جان برورده برکوم سنک نوز ایمان
غیب ایلمنما

جام شراب قولغه آلیب تو یا ایچتیم
شکرته ایکی نفیسیم اولدی دو سبتلار

شکر تو زاب شیطان برله من اوروشتیم
ادوز تورت عالم بولوب دانا بولدوم

حکمت ایب دیب سجان ایدی کویا بولدوم
چلتن برلان شراب ایچتیم هم سمره بولدوم

ایچ وناشیم حق نوریغه تولدی دو سبتلار
طالب لاک عاشق دو کاین تولدوم با

او توز بئش ده مسیج کیریپ دوران سوزوم
ایگری بولغه هر کیم کیردی سوکتوم اوروم

عاشق لایرعه حقدین مژده تی دو سبتلار
او توز تی باش غه کیردیم او یغانا دم

انصاف قلیب اشد سری تولغا ندیم
تو قیلدیم خو حبم قبول قیلدی دو سبتلار

سحر و قنده زار تی قلیب اینکر انما دم
او توز بکر باشغه کیردیم عسرم اولدوم

میغلامایم او اولار وقتیم باوقی
اجل کیلیب پیمانہ بین منکا توتی

ای قالدیم عسرم آخر بولدردو سبتلار
ریغانا دنی عسرم فنی طاعت

او توز تو قوز باشغه کیردیم قیلدیم حبت
طاعت لیک لار حق قاشید خوش سعادت

قیزیل یوزوم طاعت قیلما ی سولردو سبتلار
سراج و سقال خوب قادی کونکوم ستر

روز محشر حم تمیسنک حالیم سناه
جمله ملک یازوق لایم بیلدی دو سبتلار

سنکا عیان عمل سیزمن کوبدو کنا
بیرمغان جرعه سیدین فطره نارتیم

بول تا بایدیپ باشیم برله تولار قاشیم
نجمه لارقه لطن ایلا دی نور کاشیم

بشدنیدین عقلم حیر

تو نکل فونجی لامکانغی تی دو
نکوم فونجان جانیم هو کنا

قلن خوجا سمد فرقه کیردینک لفسینک فرقه
پوست ایمان شریعت دور مغزی طریق

مونده یغلاب حسرت ده بولغیل اربین
طریق کیرکان حقدین اولوش آلدی دوستلار

حکمت

یا اطمحمد نیک برله حکمت انیسیم ما،
توبه قیلیب کنا همیدین تور توب قابیتیم

ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا
ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا

فرق بریده حلاص قیلیم پول تا بایدیب
ایرانلار دین هر سر کور سمد من یا بایدیب

پر مغان اینزین آلیب من اوهای دیب
فرق یکیمده طالع بولوب بولغه کیردیم

ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا
حلاص برله بلغوز حقه کونکل سیردیم

عرتش و کرسی اولودین او توب تسلیم کیردیم
ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا

فرق او حوم ده حق نایز لال ناله تسلیم
بیابان لار کیریب وزوم واله تسلیم

کوز پشیمنی آتوز و بان ناله تسلیم
ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا

فرق تور نوم ده محبت بازاری ده
بقام تو توب یغلاب پوردوم کلزاریده

منصو صفت هشیم بریم عشق داریده
شیم سنکین حاجت تیلاب کیلیم

ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا
توبه قیلیم برایش قیلیم خطا قیلیم

یا اطمحمد حمت سنک اولوغ بیلیم
ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا

حقدین قطره تامدی سنیجان قاضی
ذاته اولوغ خوجا سمد یغنیب کیلیم سنکا

ساقی بولوب جام شراب نوح جسم توند
شیطان کیلیب نفس و هوا اوزی کیتی

دانه اولوغ نوح جسم سیغنیب کیلیم سنکا
فرق بکزده عزیز جان بدین بیزار بولدوم

گنه دردی کسل سیلدی بیمار بولدوم
دانه اولوغ نوح جسم سیغنیب کیلیم سنکا

اول سببدین حق دین نور قوت بیدار بولدوم
فرق تو فوزه عشقینک تو شتی کو پویانیم

نخون صفت خیل و نوش دین قاجیب یانیم
دانه اولوغ نوح جسم سیغنیب کیلیم سنکا

ایلیکمه ایر من دیدیم فعلیم ضعیف
نفسیم او چون پورار ایدیم ایتدیگ کیزیب

قان نو کمدیم کوز لار بیدین بغیریم ایزیب
دانه اولوغ نوح جسم سیغنیب کیلیم سنکا

قل خواجه احمد ایر بول سنکا دلکان بخشی
قیزیل یوزونک فرایر ده سولکان بخشی

عراق صفت بر استبد بولغان بخش
دانه اولوغ نوح جسم سیغنیب کیلیم سنکا

حکمت

قل هو الله سبحانه الله ورد ایلاهم
باشدین ایاغ حیرتینکده درد ایلاهم

ایلیک برده چول لار کیزیب کیاه بیدیم
تاغ لار حقیق طاعت قیلیب کوزیم اویم

بیر و باریم دیدار سنکنی کورار من مو
بیر و باریم دیدار سنکنی کورار من مو

ایلیک برده چول لار کیزیب کیاه بیدیم
تاغ لار حقیق طاعت قیلیب کوزیم اویم

بیر و باریم دیدار سنکنی کورار من مو
بیر و باریم دیدار سنکنی کورار من مو

اقتد دیدیم لبیک زبان قولوم آلدی
ایلیک تورتده وجودلاریم نالان قیلدی
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو
مصرفت نه مبداننده جولان قیلدی

عسمایل دیک عزیز جانین فرمان قیلدی
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

ایلیک سبشده دیدار او چون کدا بولدوم
بحمد اقتد دیدار انزلاب ادا بولدوم
کویدم یان دیم کولد بک نقی فنا بولدوم
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

ایلیک آلتی پاشس کاکیر دیم مونکلوغ باشیم
توبه قیلدیم آقا مومین کوزده باشیم
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

ایران لار دین بهره آلمای کونکلی باشیم
ایلیک تپی باشده عمر دم بیلدی اوت
ایاد و سئلار عمل سیر من باشیم قاتنه
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

بحمد اقتد سیر معنان قولوم توتنه
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

ایلیک سکر یا شفق کیر دیم من چنبر
هممت سیر پشنگ شوم نصیب کاور هم تبر
فحصار یکم لغب منی مثل سیر وزیر
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

ایلیک تو قوز پاشس کاکیر دیم داد فریاد
جان براده جانان منی قیلما دیم یاد
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

نیزوز برله سناک ایتمی تپغسل آزاد
کوزوم پوموب تا آحقو نخچینی تمشیش
بیلیم باغلاب من قیلدیم بر نخچی اشش
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

کچه کوندوز بغمم یوردوم هم باغوش
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

اتمیشن برده شرمنده من آقتد
جان دین کجیب پناه سئلار
سیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

باشدین ایام غفلت لایم ر با قیلدی جان ودلیم عقل هوشیم الله دیدی
بیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

آتشش اوجده ند اکید لدی قل بیر کاکیر
هم جانینگ من جاناننگ من جانینگ بر
بیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو
هو شمیرن قولغه آلیب نغسینکنی قیبر
قل خواجه احمد نفس زتقیم نفس نی تیقیم

اندین کین جانان سمنی ایزلاب تاتیم
اولس برون جان سبرکنی در دین تاتیم
بیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو
بیر و باریم دیدار سکنی کورار من مو

حکمت

صبح صادق دوسبینه کون سیر کاکیر دیم
آتش اوج ده سبت دیدی آتیب بایم
مصطفی غنه ماتم تو توب کیر دیم من
مصطفی غنه ماتم تو توب کیر دیم من
بیراوستیداران لایم ماتم توتی
عالم همه سلطانیم دیب نغره تارتی

حق ز تابغان چمن صوفی لارقان لاریوتی
الوداغ دیبیر آتیبغه قدم تویدوم
مصطفی غنه ماتم تو توب کیر دیم من
باروق دنیا حرام قیلیب حقی سويدوم
ذکرین اینتیب بالغوز اولوب بالغوز کویدم
مصطفی غنه ماتم تو توب کیر دیم من

تو توب تون کچه لار تایم بولدوم
سیر آتیده دایم بولدوم
کچه نماز کوندوز لاری صایم بولدوم
مصطفی غنه ماتم تو توب کیر دیم من
عام

حق مصطفی روحی کیلیب ولدی امام
توب بیغلاوی حق مصطفی بردی انعام

حمله ملک بر آستیده بولدی غلام
مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

معراج تو ز نور دیدم فرزند دیدی

قولوم تو توب استیم سن امت دیدی

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

سنتیم ز محکم تو تعیل دل بند دیدی

قیامتده بوال اسسنگ بولغه بالای

محمد دیب شنه بوسنگ فولونک آلائی

فرزندیم دیب ابلیکنک تو توب جنت کبرای

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

امت دیدی ایج وناشم نور کاباندی

ای یاران لار بوسوز شیب شو قیم آرندی

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

بر توب بالیب دیدارینی حق کورساتی

دیدار کور و بار و جوم او چوب عشق تو ندی

موسی صفت وجود لاریم کو یوب یاندی

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

مجنون صفت خیل و خوش دین قاجیب تاندی

پیر استید خوار بق تاریم کو بشفقت

توشاک پاشوق تاش دین قلیلیب تاریم محنت

ای یاران لار بونیا ده بوق فراغت

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

خدمت قیلای درو حالت بولماس به

ناشفقت تار تا کو نجه وصلی سید

جان و دانه آق قلیما سنک حقه سیدا

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

سر استیغه کیر دیم ابر سه بچو بولدوم

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

مصطفی غه ماتم تو توب کبر دیم منا

آتمیش

جان دین کجیب پناه

مصطفی غم ماتم تو توب کبیریم منا	امت لاریم بازوق لارین بر جمع کبیریم
الکب کبیلغای یا محمد سن مونی اوج	تاکی یغلاب سجده ایلای تن کریم کبیریم

مصطفی غم ماتم تو توب کبیریم منا	هر جمعه کبیریم امت لارنی کنایه
---------------------------------	--------------------------------

الکب کبیلغای یا محمد کور کبیل مونی	امت لارینک نیلار قیلور احمد سنی
مصطفی غم ماتم تو توب کبیریم منا	من ملک دین شرم ایبار من ای ایشیم

بر اتغان دین فور فماس مونس پست مینیم	تجه بانمای طاعت قبله تنک خوش دوتیم
--------------------------------------	------------------------------------

بر استینغه کبیریم دو ستلار باختیا	آمین دینک لار آل و اصحاب هم چسار یا
امت لار نه جرمین اچیکیل برورد کار	مصطفی غم ماتم تو توب کبیریم منا

فل حواجه احمد من دفتر نانه ایشیم	ایکی دنیا عشرت لارین می غم ساتیم
----------------------------------	----------------------------------

لبس پورون جان جغین زهرین ماریتم	مصطفی غم ماتم تو توب کبیریم منا
---------------------------------	---------------------------------

حکمت

اول فادیم قدرت برله نظر تیلدی	حرم بولوب بر استینغه کبیریم منا
غریب بئندک بودنیادین سفر قیلدی	حرم بولوب بر استینغه کبیریم منا

ذاکر بولوب شاگر بولوب حق نه تا بئتم	دنیا عشقی حرام قیلیب نجیب بئتم
-------------------------------------	--------------------------------

شولوب بولوب سوا بولوب جان دین ایشیم	بئتم بولوب بر استینغه کبیریم منا
باغ و تاشلا سوا	ه سوکوب دیدی تخفنگ قنی

عاشق و...	...
-----------	-----

سینر زبیرنی حق بران طاعت او چون	ای بو العجب ای حکم یک راحت او چون
فالو ابلی دیدی روح محنت او چون	ادهم بولوب بر استیغه کیردیم منا

نفسیم منی کوب بو کورت حق غم باقی مای	
بچه کوندوز غنیم بودوم باسیم آقما	

بای و هوس ما من ز او تغه باقما	بر غنیم بولوب بر استیغه کیردیم منا
قلنی کورسام خدمت قلیب قلی بوسم	تفریق صفت بول استیغدی بول با

عاشق لار ز کوبوب او چکان کولی بوسم	
بهدم بولوب بر استیغه کیردیم منا	

خانین کجیب محنت تار تیب بندم دید	قان لار بولوب الله دیدیم جسم ایلا
دورخ ابحره فالسئون دینیم بید	خرم بولوب بر استیغه کیردیم منا

باشیم آتیش او چکانی بر کون جوق	
وا در بغا حق فی تا بمای کونکوم سوق	

بر او بستید سلطان مندیج لدم اولو	بیا کربولوب بر استیغه کیردیم منا
تسخ من دیبان دعوی قلیب بولد قالدیم	فتش و دستار بو چک بل غه ساتیب الیم

نفسیم منی هو اقبلدی بولد قالدیم	
بیدم بولوب بر استیغه کیردیم منا	

باشیم تفریق او زوم تفریق جسمیم تفریق	حق وصلیغه تیار من دیب و جوم مشنا
لویدوم یا ندیم بولالیم هر کر آفاق	شبنم بولوب بر استیغه کیردیم منا

بیرمغان نظر قلم شراب ایچتم	
شیلایلا...	

سر مست اولوب ایل و خلقدر	بردیم منا
قل خواجه احمد ناصح بو سیرک	
اولا غه آتینگ سوزونک	

محکم تو عین هرمان باقیبسن انعمیل	ناشقه ایدیم امریم تو توبسن تکیماعیل
لوح کحفوط نخته سپید کوردوم منا	اوج یوز ملا یغلیب بیتی کوب روایت

شریعت دورین هم بتیای بر روایت
طریقت ده حقیقت ده حق حمایت

باشیم بریب حق سری نه بیلدیم منا	انالحنی زمغنی سی نه بلیکس نادان
دانا کیراک بو پول لار دپاک مردان ماها	عاقل قل لار حق یادی فی ایدی جانان

جانین کجیب جانانه فی سویدوم منا
ایما قیلدیم دانا بولک معنی آلسون

قال علمیدن بتیب ایدیم نشان قالسون	درو کوبه سوز لار یمنی ایچکالسون
حالین بتیب عاشق لار غنه بر دیم منا	ایسیر منصور خوار لیق برله بولدی ادا

بر سوز سرله یازان دین بولدی جدا
حال دین بچکیم بلیکس تن کریم کواه

قان لار یوتوب منحصم کواه بولدوم منا	شاه منصور نه انا کحقی سجا ایما بس
بولنی تابغان سزکا اوختاش کراه ایما سر	هرنا جنس لار بوسوز لار دین آگاه ایما س

آگاه بولوب بوی خدا آلدیم منا
بر تون نصح غریب منصور کوب بعلادی

پر تو سالیب الله اوزی جسم ایلادی	انین سونکره چلتن باقیبش اشیر
دانا لار غنه بوسوز لار نینگ ایدیم منا	نادان لار غنه ایسیر سوزوم جف حکم

آدم من در دنیا اول
ملا قینی سمیت

طالم لار غنه ایسیر بولوب اول
در ویش لار نه چلقی مردان

حکمت

اینانا کبیل بالینکا بر کون قولدین کیتارا نورت ایا غلیگ چوبین آت بر کون سنگا تیارا	بگ بلسنگ بودنیا بر چه ایلدین اوتارا انا انا فریند اس قبان کنتی فکر قمتیل
--	---

دنیا او چون غنم بیه حدین اوز کانه دیمه غیشی بالینی بیه صراط اوزن تو تاسرا	اهل و عیال فریند اشن محکم بولما یور بولدا قل خواجه احمد طاعت قیل عمر ونگ بیلام نیچیل
مردانه بول غریب بائس عمر ونگ بیلد یک اوتارا اصلینک بیلدنگ آب کل نیه کل کاکیتارا	

حکمت

بودنیا ز دشمن تو توب پوردوم منا عشق با بید منصور صفت بولدوم منا	ایادوستلار باک عشقینی قولغه آلدیم یقوام تو توب حضرت یغیه بیغیب کیلدیم
--	--

عشق بولبدر عاشق بولوب منصور اوتارا بیلین با غلاب حق عشقینی محکم توتارا	طامت لارا باننت کوب ایشیتی عاشق منصور انا الحق نی تیغیه آلدی
ای مؤمن لار منحصم منصور بولدوم منا جبریل کبلیب انا الحق نی بزرگایدی	جبریل کبلیب بائینک بر دیب بولغه سالک دارغنه آسبلیب دیاغنه اوردوم منا

منصور کبلیکج دار ای کبلیب اوزی آلدی دیب دیدارینی کوردوم منا	منصور کبلیکج دار ای کبلیب اوزی آلدی منصور کبلیکج دار ای کبلیب اوزی آلدی
--	--

عقل

رحمات قیل الله دیکیل
داوینکغه تیماس بولسه کل قیاقیل

ایلیکنیک آجیب عالایک پون سول
حق دین آجیب بوسوزلار ایدیمننا

اگر ظالم ظالم ایلاسه منکال
پسینک ما جیب منکال سیغنیب سلینیک باغلا

حرام شهه ترک ایتمان پورک داغلا
الارنه قسربانیدورمن سیر اتغان

ظالم لارکا بوز منیک بلا سیریم مننا
سیر اتغان نه منطوهر قیلماهی سن او توغان

منزین کجیب ظالم لارنه ایلیکن توغان
ظالم لارغه اوزوم رواج سیریم مننا

سینک خرابر اتغان غم بالباردینیک
حقیقت دین سوزلا ایتیم آیتیم نیک

الله دیمان تون لار توروب نیکر اتم نیک
ظالم لارنه ایلیکن اوزون متلیم مننا

ای بیخبر حقه کونکل بو کورتماد نیک
دنیا حرام اذین کونکل باوتمد نیک

نفس دین کجیب الله سری تولغان نیک
ظالم لارنه شکوه قیلله ظالم اوزونک

بوفس او چون زار و حیران بولدوم مننا
حو یونک ربانما شیر قیلما سن خلقه سوزونک

دنیا مالین تولابیریم تویماس کوزونک
خارص لارنه سچین ایپر سالدیم مننا

ای حبیب منیلدی ایدی مونی
سکامت تولغان سنه

جان و دلیم امت لاریم کوزوشنی
چین امت نه سینه سیغه تویدوم مننا

سوزنی سوزلاباوتما

قارخا

شاگرد بولوب اور تاب یانیب کویدوم منا	تعالیٰ اینه عاشق لایغہ بریدی عشقین
نور و نمدی بالغوز حق نی سویدوم منا	ایکی عالم کوز لار میغہ حشاش دانہ

جاندین کجیب بالغوز حق ز جانغہ قوستیم	
دنیا عقین بوز منیک طلاق تویدوم منا	

عشق شد ز طغیان قلب بر دم تویمس	حق آلدید عقلی کامل دم اور الماس
بوسر لار ز جانانہ دین تویدوم منا	بروانہ دیک جنکر بولوب اوزین بیکس

طریقت نی بول لارینی عقیسی کوب	
پاک عقیقنی قولغہ آلمای بولس یوروب	

بسیج او خلا مای دیدارینی کور دم منا	دیدارینی کور بولس فن کون او یوب
باشیم قانہ بیر معان بھر قاجتیم	طریقت ز بولی قتیغ طرفه شاستیم

بیر ایتا کین تو نوک بالمن کوزین جتیم	
رسو ابولوب بول لار کیزیب یوردوم منا	

بو بول لار دہ نیجہ عاشق بولدی تراب	طریقت ز بول لار دیدور قستیغ عذاب
ایران لار دین بولنی سوراب یوردوم منا	عشق بولغہ بھر کیم کیر بہ عالی حسراب

طریقت ز بول لار دیدور طرفه اولوغ	
روزی قیلغان بندہ پیغہ بولدی باوغ	

ای یاران لار عسز برب جانین تویدوم	ننظاق قلماس تبی تموغ
مخو بولوب کو یوب یا ناری کج	انکان کیشی

فان لار آقار کوز لار

معانی بلند | پایه داله سخن از گری اندیشه ما

یک آه سر دیم شبی از جگر بر ا
سر کوب بر فانی چید ز صحرای

چون ز بنای که یخ و سر پاشد
باتیغ اطراف نشوی بی جگر
اجلوی آب شود دل بیکد کربلا
ایقظه از محیط گذشته کربلا
سعی عبا رشو همه زبال و پر
نشکته طرف دهن سنگ اشیر
زین خانه یکدوم زلف مشیر
آینه صندکی کند در سر
یکدانه کم شواز خود چید ز غم
از خویش آتقد که بالذطر

سوار و شمشیر
شکوه
یت از تاج طبع در دست
دکی تلافی بول از هم هست
بر داری نشا از زین دست
جسم فرود نیست حریف
تاجان بر ز آفت بنیازندکی
ما صاف دولت غم سبب
کثرت چون معالیکه ها و حدت
کم نیست ز شمع درین عبرت

بیدل تمیزت ایقدر سوگند هست
آینه شکوه انوع عیب و هنر

آینه بر خاک نه وضع کیا
 بنیاد اظهار بر رنگ حسیم
 در پرده بختیم سودای شوخی
 از علم فاشی بر پرده کشتیم
 ماور حونت افسانه کیمت
 آینه در ایم محروم عبرت
 در مای فردوس و ابه هر روز
 کثرت نشد محو له ساز و حجت
 کوه کربت لغی نیازی
 کرجیب ناموسنگت بگیرد
 جیوه طرازی سبزه رنگ سبزی
 جسم تعلق زخمه چینیید با
 موجه مای سب باقی تو هم

تا دانه نمودند
 خود لاجب
 چند آنکه خند
 آنها این
 ناز بری
 دادند بر ما چت سیدله مک
 از سید باقی تقیم
 همه چیز خالات از شخص تنها
 دستی که شستیم از آب دیا
 حر چین دامن خفته ست صحرا
 تمثال او هام آینه دنیا
 صحرائین اندازین خانمانها
 از علم خضر روتا میسجایا

زین مایرس منزل مارا حاصل

همخانه سیدل مهبایه غنقا

بهر جامیرم در شکوفه می بودم
 نکردی غافل از شنیدن از ترک خود
 کل اشکم اگر منظور جانان شد عجب
 خطا خوبان کند غفلت اهل نظر باشد
 فضا می کنم در تظار مهر تاباش
 بوسل کز خار نتوان کنایه است چو

ز چشمم خود جهان بگردیدت سیلاب
 که بر دوشم چو یکد ز سر مهتاب بنم
 که رود چشمم خورشید جهان تا نیست
 رک که ما را بشکاشن کن هواست بنم
 که رقم پرده بردا ده کجا هست بنم
 که در آغوشم کز خون در جگر است بنم

ضعیف ترمت حیدر تعلق بت بر عالم
 ز پا افتاد کی عالم اسباب است بنم

میخورد خون نفس اندر دل غم نشین
 بسکه چون شمع بغم نشو نماید غم
 سخن در هز دست صرا زینهار است
 قدم گشته همانا سخن فریاد غم
 شغل سوا بی و ستور احوال بل
 شور زنجیر چون از زلف ما سید است
 چشمم آید ننداریم ز کشت بدکار

جوهر تیغ بود خار خوش نشین
 شعله را بوج طراوت شمر در نشین
 آتش طاقت سنگ از جگر نشین
 سحر بجای کسب نیز جانم ز نشین
 کاش آن را شیر با زار دهد نشین
 نکوت زلف هم چو پدید بر اندیشه ما
 دل دادند ما مال ما را نشین ما

فان غبار عدیم آب تقا کو	دریا میاز محوش از جوش کرانها
ماچو شربال کشویم بهوایت	وسعت زمکان کم نشو فرصت مانها

بیدل نفس سوخته اما چه فروشد
حیرت همه جا تخته نمود کف مانها

جوش شایم و شکستینه دار اینجا	رقص ستر همه دم شیشه سوار است اینجا
عطر شغریا گوشه ناپیدا است	هر که رو یافت ز آینه دو چار است اینجا
عافیت چشم ز جمعیت بسیار است	هر قدر ساغر و میناست خمار است اینجا
بفرورس ما کف او که اند	ایچونوز تا نفس من اینسر دار است اینجا
نفرخه میکم اثبات بروز میاید	تا کجا رنگ تو از نخیست بهار است اینجا
دامن چیده درین دشت تنزه	خاک صیاد گل از غنچه شکار است اینجا
عشق میداند بس قدر کرا خجالت	سنگ شیرازه اجزا شرار است اینجا

خند چهره بود دست و گریه با بوی
جیب کف زده در غم با سر اینجا

کداز کو هر دل داده ناست شبنم	نم خشم تجیر عالم آبست شبنم لا
نگردد جمع نورا که باطل غفلت	صفا صبر نمک برده نواست شبنم

کرده ام سرشقی حیرت سر نو و ترا
 خاکها را بچین میباید هم سر بزنی
 ساز محشر کشت آفاق از خاک چهره
 شور استغفار در روز برده با عجز
 فهم کیمیائی است فرق اعتبار از حق
 هر چه می بینم سر اغرند جیالت میباید
 ایدل یوانه صبر کر سوید چاره

تاله مخونم بلند یلهای غمخون ترا
 بس که کل پوشیدش با کلکون ترا
 درنی تر کار چه فریاد دست مخون ترا
 رشته نامخت چه پید قان ترا
 عمر باشد خواندم بر خوشی فرمون ترا
 هر دو عالم یک سر زانو مخون ترا
 دیده آهوسر و بر دست نامون ترا

بیدل آن روزیکه استقبال آنوش کند
 انقدر و اشوک نتوانست مضمون ترا

کسر بند غفلت مانده چون زنجیر
 سران منزل مقصد میسران ما میگرد
 طبع زنده نداده در تجلی کاه چیرانی
 تحیر کر بحشیم انتظار مانده پر دازد
 بدل نقشه غریبه دک با وحشت نه پند
 مرا از بی برهم را حتر حاصل نشود

دو عالم یکدربار است مجموع کلید انجا
 بسع نقشه پاراهی نمیکرد و پیید انجا
 توان کرد پارسا سرانکشت نتواند کج انجا
 چه وسعت میتوان خضد از نه آنوش رسید
 نمیدم که این هیو فائینه دید انجا
 بهنایسار نکین تر از کل دست مید انجا

به که بر روی تو باشد چشم ما چنان	در کار ما با خود قاعه کسیم
این قدر دارد چشمش در میان ما	تا که در میان کنی شده بسوزد نفس

پهر از حیرت باز در دل فتمیده
 آینه میوشد مشباله عریانما

که خونها میخورد تا میسر میکند سفیدانجا	بهر ما دیتی که شرح امینجا
که سحر بر دو عالم چون غرق خواهد ایجانجا	عقیم نارسا از بزم شیرین خاک کون
تا سنگ امکان بر وجه بر کیدل طمیدانجا	محیط از جنبش هر قطره صفا چون در
ز خاکش زخم میکند چشم سفیدانجا	که از نیتیز از انتظارم بنمیدانجا
نواهی میرسد که چو در نتوان شنیدانجا	ز ساز الفت مهنک عدم در برهیم
که در میدست و پانها مرا باید دیدانجا	درین وحشت سر آینه که کتبم
که هر جا بینوایی سوخت و شمشیر ایجانجا	کباب خام سوختش حرف بی نام
کمینگاه تغافل شد اگر ابرو خمیدانجا	نیاز سر کشان جز از شوب کرد
که تا از خواثر داری نخواه از ایجانجا	طشها نفس در پرده تحقیق میگوید

بلند است آنقدر با شیا ز عجز پاهم
 که بی معرفت است بان پر تو است ایجانجا

ز چشم بی نکه بوم حلوب آب دغاها
 سواد نامم کم نیت و صغ فال
 بزوق کعبه مکن راز طواف کعبه مجنون
 هجوم و ان شوق کج ایجا سنگ من
 شکست یک کل هم از تب علم در
 بخاک خفته تمجیل من ذکر دارد

بحیرانی مژده بر دشم کج هم
 غبار معنی الفت نباشد از عبات
 زهر هر جا سوید بخونش در دارد
 عرق زیر ست هر جا مع کج حلقه لور تما
 خم آورد آبر و در ساز تو از با اناها
 مشو چون زاهد از طوفان از ایلها

ز کسب خلق پیدل تا تو از در حلیت نه
 هر صحت در دل و رخ نشسته از آنها

غیر صحت بنیاد همه سرفان
 شوق در بیدت پایت کوی طلب
 معنی ظها صبح از وحشت نشا کرده
 زین دستا نه مصرع زلف سلسله
 یار در غمش و نام او نمیدانیم
 هر طبعی نگاه امکان شعف نظاره ام
 متعظم دار امیر بولانکه اغوش سنک

دامن خیزت سر از صبح اکل دمان
 چون قلم سعرقدم مسیما از کفر
 نامه آیم و بیستاهان غنونا
 خاموشی شکل که کفه مطع دیوان
 ساده کی ختمت چه آینه در شتاب
 از غبار سیوانه بست بر جوان
 تنگی فرصت بغل واکه در میدان

مانند سوسک گردی نداده یو مطلب
 بنال جلوه زاریست هم عار داه
 نیکمظرف طاقیت به است اعجاز آوازی

مگر در خود فرو رفتن کند ایجا و جانی
 ز نقش باهر سر یا یک شیند گاه
 بسک آمد مگر انجام کعبه عنده خواهد

زمین کیرم یا فونز صر صر عید عابیل
 در انچه او دیکه منزل نیز مرا فتر بر ایجا

کریه بنو خوش دید کرد بر سر سامان
 فیضها میچو شد از خاک به از پنجر
 در تماشا سیت بک شمع هر چه در
 محو کردید علاج اضطراب دل کجا
 از شهادت نظر لاله ساطع تیم
 دور جان زنجیرن چون کمر نصیب باشد
 سوخت شیر لید ما در نخل جلع نطق
 مطرب ساز نظم برده در کربت
 هتسرمو هم غیر از نفر و اثباتی ندا
 چشم تا بر هم زخم اشک بخور غلطی

ما سحر کشتن کیر بیان میزد عریان ما
 صبح میریزد گل خورشید در آن ما
 دیده ما یک قدم پیش است اثر کان ما
 از تخیر سر بر یک موع نطق افان ما
 زخمها و اماند ز چشم در میدان ما
 زنگ تا کرد اند آخر میشو دولان ما
 دیده یعقوب یا با بگ کنعان ما
 شعله میسودند جها از ناله عریان ما
 رفتن ما کجا پیدا کجی از دمان ما
 بسمر ایجا دست هم چنبره

طبیخه ندارد در تجلی گاه حیرانی
تجیر که چشم اشطار نامبر و از د
بیل نقشه نمربند که با وحشت نه پیوندت
مرا از ببری هم اثر حاصل نشد ورنه
کفن در مشهد مابینو ایان خوبها دارد

توان گزای نامرتکند نتوان چکیده ایجا
چه سعت میتوان چید را غمخش لبید ایجا
نمیدم که این بیوفالینت درید ایجا
بهار سایه ز کین تر از گل دنت مید ایجا
ز عریانی برون اگر توانی شد شهید ایجا

هجوم درد پیچیده است بهتر تا عدم میل
تو هم که گوشه داری ناله خواهی شنید یا

تزییده برده فانوس دیگر شمع سودا را
وال اسوده ماشور امکان مقصود دارد
بهشت عافیت رنگ بهار آب و باشی
غبار احتیاج آنجا که دامان طلبی در
بعض بنجود بهار گرم کن بهنگامه شرب
در نجفل بریشان جلوه است آنحسن بر جان
سبکو حست شوق لامن آن سنگ زینکیم
برایغ پاکهای فت از بنجفل چه بر این
چون نارسا شد نید نقد حاصل سبک در

که در پیوسته با قوت کبرندش مارا
که روز و در وقت ایجا احسان ضعیف
روانست نفس که خون گنی عرض تمنا را
روان است آب و هر که بر فک او سی پا را
که می نماید اند ایجا سنگت رنگ مینارا
سنگتن کو که به این سی در دایمته مارا
که در سنگ شرا از خوشی خالی سبک بهار
سنگت آینه ز نیکه مگر دم تما را
این استه کوه ساز حقی کیر وینارا

ز شور و بستانی بد نشانی شد نشان بیدل
که گشت زنگ گشتن برون آورد عقار را

کسی از زمین ابرو سخته خواند بیت عمار را
چو س آفریم منزل میکند کم هرزه نالی را
ز خاطر طلب کسب راحت افسرده بالی را
غباری بر هوا کن فیض فطرته عمار را
کینکاه هوسها کرده وضع بد سوالی را
که چنی خاک کرد و تا شود قابل سفالی را

که از موی میان شهر و پد نازک خیالی را
ولی از خود می رود بگذار تا مست فغان کرد
هر پرواز آتش خانه سوز عاقبت باشد
در انوا دیکه خاکست اعتبار جلد انشها
قناعت همیشه به شار کاین حرص غشمن
بچک اغنیا دامان فقر آسان نمرافتد

بیدل

چه امکان است بیدل منعم از غفلت برون آید
بچو خواب خم گوش است اینجا شبه قالی را

تا رو بود گفت موی سفید است اینجا
یستکی چون رود از قفل کلید است اینجا
دود بر چهره آتش شب عید است اینجا
پای تا سر ز کفن چشم امید است اینجا
یا کبویا بشنو گفت شنید است اینجا
موی ژولید همان سایه بید است اینجا

صبح ببری اثر قطع امید است اینجا
غنچه و اشک مشکل که ولی بکشا یه
گذر از رنگ آینه اقبال صفات
در کسین بند به نظر وصل ترا
چو طیل صفت نقص کمال ذات است
در جنون عشرت عیس در از پنجه بید است

ز پنجم هر گل دهن خون آلود است	حیرت گشت نراغم که شهید است اینجا
-------------------------------	----------------------------------

بوی یاس از چمن جلوه مکان بید است	دیگر ای بیدل غافل چه امید است اینجا
----------------------------------	-------------------------------------

نیت با شکران تعلق اشک حمت نیت	دانه ما دم راه خویش اندر ریشه را
عشق ترن و در سر مهر از زبان عاجزان	نال و یکش باش میدهد صد پیشه را
عیش ترک خانان از مردم آزاد پرس	کس نداند جز صد قدر شکست پیشه را
گر نباشد به تمیز بی ماک کار عشق	کو کهن بر صورت شیرین نراند تیشه را

مفسا از بیدل از مست خموشی چاره نیت	
تنگ دستی باز میدارد در ز قفل نیت	

زهی سوای شوق تو بند به باو مشربها	بیادت آسمان بطر پدید چشمش بار بهیا
چو اینک س ما و سبک و فنا جولانی	که از یک نعره دارش مطبوعش قابلها
غبار جنبش مژگان ندارد چشم قربانی	قلم محبت اینجا در صفا نقش مطبها
ز کرد و حشت دامانده بختان فیض میبارد	تبسم فاشی صبح است حسین این شبها
بخاموشی تو ان شدیم از انداز کنج بختان	نفس در بیت اینجا بس فزون تر عفر بها
زبان در کام دزدیم و دواع گفتگو کردم	سخن را گوش خصمت بود کو باستن لبها
بهار بختان عالم نو میدیم بیدل	سراسر میتوان کرد از رنگ طلبها

<p>هر کجا سلیم بند در میان شمشیر را بسل موج میخیزم همسان خمیازه است جوهر تجرید قطع لغت خویش است بس زایل از زینت نکرود جوهر مردانگی بر شجاعت بدین تنگت از تهور و منون ای فغان بکنند ز چرخ لامکان تاثیر شک عاشقان بسمل آهنک مرتیا کرده اند</p>	<p>میکند چون موج کوهر بزبان شمشیر را در لب باغ کن ای قاتل بهان شمشیر را بر سر خود میتوان کرد امتحان شمشیر را قبضه زراز برش مانع بدان شمشیر را حرف جوهر بر نیاید بزبان شمشیر را چند روز بر سپهر کردن نمان شمشیر را چینه شوقی که داند آستان شمشیر را</p>
--	--

نوبهار غشتم بیدل که باین لایعسری
خون صیدم کرد شاخ ارغوان شمشیر را

<p>برنگ غنچه سودای خط سچید دلها خواست بال شوخم داد در برد از خیرانی نکه شد شمع فانوس خیال از چشم پوشیدن درین محفل سراغ گوشه ای نمی یابم کف خاک می نذارم قابل تعمیر خود دار بغیر از نیستی لوح عدم صورت نمی بندد نذار در حال ماندیشه ضعی مستقبل</p>	<p>رک کل رشته شیره شده جمعیت بار که چون فمری قلع در چشم دارم سرود فنا مشکل که از عاشق بد شوق تماشا چو شمع آخر که میان میکشم نقش کف پا جنون افشاند بر رویانه ام دامان که مگر دیم در غم شوی امروز فردا اگر خواهی که کردی جلوه کراینه کن بار</p>
---	---

چون خط بر کار بیدل منزل ما جاوه شد
 جستجوهای نفس آغاز کرد انجم

نفس آشفته میدارد و جو کل جمعیت ما را
 درینو دیکه میباید گذشت از هر چه پیش آمد
 زود و مطلب نایب باید که ریه سر کردن
 باین فرصت مشوشی از بند نشسته
 که از در دلفت فیض اکسیر کرد دارد
 بجای آنکه بخیزد و غبار از خاک سازنت
 باکاهی چاکمان است کرد و جمع خود را
 در نیکاشن جو کل یک پر زون خصمیت
 فلک تکلیف مباحثت را کند فال حافظ
 چراغ بنوم ما در پریشانی وطن نبود
 ترا که هست در غمش میبانه حیرت

پریشانم نویسد کلک موج احوال در پای
 خوش آن رهبر که در دامان و فکند فردا
 تنها آغاز خجالت عرق کرد دست دراز
 سحر هم در عدم خواهد فرام کرد و اجاز
 ز خون کشتن توان در دل گرفتن جمله
 صد کرد و است یکسره نقش قدمها
 که با هر موج میباید گذشت از خوشی در پای
 که از رنگیابی نسخه بال افشانی ما را
 که غیر از کاو نتواند کشیدن بار دنیا را
 که در چشم غزالان خانه بردوش صحرا
 مژده بر هم مزن تا نشکنی رنگ تماشا را

سپیدی فروغ تیره بختان لب و بیدل
 زود و خویش باشد سرده چشم داغ دلها

از طلب چند ریزی آبروی کام را
 یکسبقتی شاگرد همتان کن این ابرام را

داغ بودن در خاطر مطلب نایاب چند
 مکذ از موقع شناسی نه در عرض نینا
 میخراید پیش پیش دل طیشهای نفس
 دوری وصلت بقدر دستگاه جست
 حسن مطلق دستم خود پنجم آینه کرد
 چون غبار شیشه ساعت تسلی دشمنم
 زندگی ناکی هلاک کعبه و دیرت کند
 از تغافل تا نگاه چشم خوبان فرق نیست
 کی رود فکر مضرت از مزاج اهل کین

بخته نتوان کرد ز تپش آرزوی خام را
 بشیر از آرزو غست بیدل آه پنهانم را
 وحشت از تخمیر هم شست اینجادم
 قطع کن وهم خیال قاصد پیغام را
 اینقدر با هم اثر میبست او نام را
 از مزاج خاک با هم برده اند آرام را
 به که از دوش افکنی این جانانه احرام را
 نشاء یگر گشت اینجاد در دشا جام را
 ما نتوان جدا از زهر دیدن کام را

عرض مطلب یگرو اظهار صنعت یگرت
 بیدل از آینه نتوان یافت وضع جام را

بود مشرق در سنجیدی باریک سپنها
 مرا از ضعف پرواز است سیر شپنا ورنه
 نیاز من عروج نشاء ناز و کردار و
 دل م آرزو مشکل بود مجوس نو مید
 نفس زد دیدم شد باعث جمعیت خاطر

ز منو گشت حیران بلب دارند سپنها
 نفس کرم جو بوی غنچه از خلوت کزینها
 سپهر آورده ام بر استانت ازینها
 که سنگ اینچا شرمیکر دوار و وحشت کینها
 بدام افتاده صید مظلوم از دم کینها

نقرزنگ کشتی را میشو و صیقل
 آید از بید پستک های احتیاج من
 پیش اهل عبادت خفت ادراک میباش
 رقیق و لبر با یکجهان نیزنگ میخواهد
 و تا کشیم در اندیشه یکسجده پیشانی
 مگر از فکر عقبی بازگردم تا بخوش آیم

سیاهی میبرد از شعله خالکسر سیاهی
 درازی کرد دست آفرزگوته آتینها
 تنگ فیت یکسر علت فرجودنپنها
 بحسن محض نتوان پیش برون نازنپنها
 برده دوست خاتم کرد ماری نگینها
 که از خود سخت دور افتاده ام از دور سپها

و تم نیت بید راه باریک سخن سنجی
 زبان خاتم سخن در دوازده حرف آفرینها

ای از روی مهر تو سیلاب کینها
 آتش پرست شعله اندیشه ات جگر
 از حیرت صفای تو خونیت میچکد
 در کارگاه حکم تو بهر کد از سنگ
 آنجا که مهر عشق کند زره پرورے
 تا پای ز قصر محبت نشان دهد

برهن کدور سنگ آنگینها
 آئینه دارد رخ هوای تو سینها
 اشک روان سطر چشم سفینها
 آتش برون در نفس آنگینها
 جوشدل شرافت ذات از کینها
 چون صبح چاک دل بفلک درینها

بیدل بخاکساری خود نماز میکند
 ای مرغبار دل ز خیالت دینها

اوداق گلستان شایه توز بانها
 جولا نکرده پرتو ماهند کت انها
 با چون گل پتاپ طپان یکتا انها
 هند و چون رک با رست میانها
 چون اینکته محوست یقینها گمانها
 گمگشته اثر با تکاپوی فنا انها
 بر بحسب کشد از شکن موج کمانها
 لبریز شد از حیرت اینکته دکا انها
 چشم است بر ایهت گره رشته جانها

ای آینه حسن تمنای تو جانها
 در پرده دل غیر خیالت چه توان یافت
 از شوق تمنای تو در سینه سحر
 با زمزمه حمد تو قانون جهانها
 آنجا که بود جلوه که حسن کمالت
 از رحمت عام تو در کوی اجابت
 با قوت تائید تو سحر یک نسیمی
 در چهار سوی دهر گذر کرد خیالت
 بیابانصال است دل آناه چه توان کرد

در سینه بیدل نبود یکدل بر خون
 بدوغ هوای تو درین لاله سمانها

تو جلوه دادی بدوش کرده مارا
 در کربای چه آنخوش کرده مارا
 هر مشرب که قمر نوش کرده مارا
 نوی تراوی اگر جویش کرده مارا
 چه کفتر است فرادش کرده مارا

نقاب عارض کل جوش کرده مارا
 ز خود تهی شد کان گرنه از تو لبریزند
 خراب میکند عالم خیال تو ایم
 ز تاب قطره همین جز محیط نتوان یافت
 نموده دره طلم حضور خورشید است

فعل ایمان با جان بود و حکم ایمان با تن است
 اگر چه چندانکه شتر ایط نماز جمعه چند است جواب
 بگو که دو اذده است پنج او موجب ادا است و هفت
 او موجب قضا است آن پنجیکه موجب ادا است
 اول جامع دوم پادشاه سوم اول وقت نماز
 پیشین چهارم خطبه پنجم قوم و آن هفت که موجب
 قضا است بر هفت کس روان باشد اول بر عورت
 دوم بر حایض سوم بر کودکی چهارم بر مسافر پنجم بر بنده
 ششم بر اعمی هفتم بر زمن اگر چه چندانکه
 طهارت بر چند نوع است جواب بگو که بر شش
 نوع است اول طهارت سرست یعنی پاک دارد

فرض است جواب بگو که هفت چیز فرض است
اول آنکه که در نماز می کند اردو سوم دانند که چند
رکعت نماز می کند اردو سوم دانند که او می کند
یا قضا چهارم دانند که فرض می کند اردو یا نقل پنجم دانند که
تنها می کند اردو یا جماعت ششم دانند که روی
بقبله آوردست یا فی هفتم خالصاً کند اردو اگر هر
چون جان بنده مومن از بدن بیرون آید ایمان
کجا رود اگر کوی بیجان می رود بدن بی ایمان میماند
و اگر کوی بدن می رود جان بی ایمان میماند و اگر
کوی بعضی بدن و بعضی بیجان پس ایمان دوم
نمیشود جواب بگو که ایمان دو صفت است

بر توکل کر بود فیروزیت	حق دهد مانند مرغان روزیت
از خدا شاگرد بود مرد فقیر	کرد هدیه تو شش لبان فقیر
خم فتوای تو انگر همچو طاق	تا نکردی حفت با اهل نفاق
مرد ره را نام و ننگ از حلق	نفرتش از جامه با دلق نیست
مترادل فرغ از زینت بود	کی هوای مرکب و زینت بود
بهر که از ذوق نگو نامی بود	خاص مشمارش که ادعای بود
روی دل چون از هوای بر تافتی	بعد از آن میدان که حق را یافتی
بهر که او از حرص دنیا دار شد	بسیمان از روی خدایز ار شد

در بیان آثار ابلهان

چار چیز آمد نشان ابلهی	باتو گویم تا بسیاری آگهی
عیب خود ابله نه بیند در جهان	باشد اندر حسن عیب کیسان

۱۳۵
نویسند
از
دو
لایحه
مست

لاویج
قلاص
مکرم

در بلا فتاد و گشت از غم نزار	بسا گش از برای نفس راز
وانگه مید سعادت و آشتن	تخم بخل اندر دل خود گاشتن
بیخ قدرش بر در معبود نیست	از خلق او خوشنود نیست
کار او پیوسته بی روی بود	در همیشه بد خوئی بود
مردم بدخونه از انسان بود	خوی بد بر تن بلائی جان بود
آن بخیلک از سکان برنج	بخل شاخی از درخت دوزخ
پشته افتاده زیر پای فیل	روی جنت را کجا بیند بخیل
تا نهای از شمار اهلان	باین از بخل بخیلان بر کران

در بیان رستگاری یقین از بلاها

دور باید بد دنت از چهار صبر

از بلا پاره گشته کردی بغیر

تا بلاهارا نباشد با تو کار

رونو دست از نفس دنیا بازدا

باتور و آرزو هر سو صد بلا	وز حرص آزر کردی مبتلا
هر کجا باشد بسیار در آن	انگه نبود هیچ نقدش در میان
تاریخی از هر بلا و هر خطر	نفس دنیا را رها کن ای سپهر
آند در و دم صیاد او فتاد	از برای نفس مرغ نامراد
در پی آزار مهر مؤمن مباش	از عذاب قهر حق عین مباش
دین دنیا حاجتت کرد روا	نفس را اگر باز داری از هوا
بود و نابود جهان یک شمر	تا دلت آرام یابد ای سپهر
زانکه نبود جز خدا فریادس	ربلا یاری نخواه از سیهس
تا نباشد خصم تو در عرصه گاه	انده عذرش نخواه
وز قناعت تو باشش نین	از ذوالنین

بیان عقل و دانش

<p>دید ی یار مع ذ سال سختی بولعنه متهم از خودی من قبل کفایت اوروب نعره یقین ایادی چا کوزینی یسینی چون ژاله قیلدی قولین باشوردی اول ستملی قلعه نیچه کون او تمان تاتلی ولایت انا دولت انا نصرت اقبال انا بقیت سلطان ابرار با مسلمانین میان لیغ ند او نومت قیلور هر کوب جفا قیلسه تحمل حمیت ده کیراک چون قتیغ الماس اگر چند کیله اول ایش بولسه بر کرد نظر امله کتاب مجتهد دین</p>	<p>اوس قان لیغ سقا من که قیلدی غضب سید انکی قلعین عنایت بوسوزنی اشیتب اول مرد بیباک یوزینی سیر کا سورتوب ناله قیلدی آیب همت خصا من کیردی لونه خدا اول بنده کا قیلدی عنایت انا خلق انا حاکم انا حال انا همت انا حاکم انا کار یان لارند ایشید و کینه یوق اوزینی نفسینی کلم ایلا کان قیل ولیکن بول تحمل ایلا کان ناس حمیت با بیدن او تکار مکاری حمیت قیلید و بیلنک تعیین</p>
--	---

ایشان صوفی یاران لاریغ و دواع قیلغان لار

اکور میرد میب محبت جامیدین
 اچلماس غاصید سیر ایغان

برادر لار که نبر کا قیلدی سکنیز عهد
 تا پیلما س بنده ده سیر ایسته کان حال

احد تاغیده پیغمبر شینی
 عجب کون توستی مؤمن لار باغیده
 دیدی یغلاب ایاسلطان ابرار
 ولیکن قیلدی اول دثوت به
 او ش روزی که بنوه ایردی کفای
 اجابت بولدی پیغمبر دعا
 اول اکی ایریلان کوب اهل طعیان
 جو خاله آدی دین ذ شهیدین بهر
 عراق ایله دمشق هم خطه شام
 محمد آدی عالم خلق خوش دین
 اگر سن مرد صاحب بهمتی سن
 تو تارسن جان ایله فعل نبی فی

شهید ایتی بینه تیشرسن کیشینی
 عمر کیلدی پیغمبر نینک کاشینغه
 دعا قیلغیل قیر یلسون برجه کفای
 به ایت کا دعا قیلدی محبت شهید
 ابوسفیان خاله ایردی سالار
 مسلمان بولدی یلار هر ایتکلاسی
 احد کافر لاری بولدی مسلمان
 مسلمان بولدی یلار ایلیکیده منیا کیم
 ابوسفیان قولدی تابتی اسلام
 میسر ایتدی آلتون کوس دین
 رسول الله نینک خاص امتی سن
 قیلور سن هر مخلد فی روی

حکایت

به احق والدین طاب مشوا
 توان بریزوز دیدی اولم دریزوز
 به اینه سالدی مجتین مرد دعا
 عو پیغیه یو لوقت یلار باگاه
 توان قویدی ایلیق کو پیغیه لوز
 قیزل قان بولدی سبیل در کتقا

ایرادر لاری بخشی دیانک لار زینهار
سویو شووم سوا لیم تکدی ولایت خلقینه
بوسببه مختلط بولدوم خریب لار تو میکا
باش ایب حقیقیم تو تو ب اهل تو کل دایمنین
هر ایرادر کور سه یار سکین جاسنی

جان اگر صحبت تیر دور جهان دوده
بزرگ سلیک لورینه کیر سنک قومه بولدوم
ایکی کون لیکت دنیا ب پایان اوچون
سکرت اولدم دیتت یار کوب فکر ایما
اول غم کیه اولسه برنجی سید ایلان
ان کوز لاری کرایا یاران لارده
جان فدای دل برادر کیم بود دنیا ملکین
ازد با بر لان تووس فلکان کیشینی ایرودیه
تا که الله یار ایستارن بر ملکیک عزیزین

ظاهر علم صوفی نادر باقیم لکین نهار
اینک او چون تاغ و دامن حولینی قیلیم آختا
قیسی حالده اولک انینی بلیماسون خوش تبا
اسراکای شایه منی خلق ایلاکان پروردگار
اینک لاری بخشی عادی کوز تو ما بودل

بول عزیزیمها بازیده غصه علم میه
بر مویز لور نیکده حاضر بولسه بی هم میه
فکر بیت غم طعمه سنی ای بی ادم میه
یوز زندهت بر له عالم دین کیستار سنیم
سن لار خلق ایچره بولور لاری لاری
حیف اول غم کیه اولسه بیزدی ک سو ایلان
کوز سه بر ل یوزینی اولسه استغابان
ایر اول ایرودر که تور سه بنده لیکت غابان
قاج اول تنیزین که فکری بولسه شکر ایلان

بنیاد بوز نظم فی خطاب اوز نفس لاری غی قیلغان لاری
الله یار یو کور که تحمل کیتی
ایقان سری ملکینده کی حال کیتی

خوش کریم کار ساز بنده یکا مهربان
 بیرفته قیلدی کوروشال و بیرفته قیلدی کور
 ای کریم در دینی ایهای رحمت من
 بر خدایه شفقده دیوانه دور من عاقبت
 بیقرار مینوا و مضطرب ای آن من
 کیچه کونده و ز شکر نی یادی بیلان آن بول
 گاه لاریوانه بولوب که ملامت خراب
 یا رسول الله کنایه کوب بو عاصی بنده
 یا رسول الله منی بچاره کای قلیغیل نظر
 یا رسول الله کرم برله مسکا لطف ایلیل
 یا رسول الله منی بر دم قرایم عالمی
 یا رسول الله خفایت قیل و صالحین منی
 یا ابو جعفر وقت عفتایت دور بولون
 یا امیر المؤمنین شهزاده لایسز دین
 ای کریم دور بشت بهاده ایلاب منی
 دلم الله یار ایلار آرزوی تربتینک

اون سکر مینک عالم ایچره فی ایلاب
 قدر تینی کور سائیب خلقه مینک کن
 بو عزیز بچاره ز شین قلیغیل هر زمان
 خوش غیب بودانی ساله می بامیه جهان
 لیلی و مجنون کبی آواره دور من جهان
 بخیر بوله می یادی نی ازیل هر زمان
 بر حقیقت یار او چون هر دم قیلدیغیل
 قیل کرم برله شفاعت کجری منی مسکا
 بر چند امید منی سن بو جهان اول جهان
 کیچه کونده و ز منی کولکوم دور سنک
 در دیده قلیغیل دور سنس شفیع مهربان
 جانیم قربان قیلدین ایچو شمال رون
 هم نینه عثمان تقی حیدر علی صاحب قرآن
 ایلام خرم سفر سوی مدینه ناگان
 ایلام قدرم قلیغیل خطر لاریلان
 قیل متری کوی بیجا ایچام بنمیران